

Periode	Uke	Kompetansemål	Konkrete læringsmål	Tema & Innhold	Vurdering
Demokrati & medborgerskap	33 - 37	Kompetansemål: - Reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine. - Drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger. - Beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer.	Læringsmål: - Jeg kan definere begrepet <i>demokrati</i> , og klare hva dette betyr med egne ord. - Jeg vet hvordan Norge blir styrt. - Jeg kan forklare og bruke relevante begreper i dette emnet. - Jeg vet hvor jeg finner reliabel og relevant informasjon på nett. - Jeg kan definere og forklare begrepene: Demokrati, medborgerskap. - Jeg kan forklare hva et politisk parti er. - Jeg kan forklare maktforholdet mellom storting og regjering.	Tema: Demokrati og medborgerskap - Klasseregler - Demokratiske ideer - Fagtekst: Demokratiet i Norge - Storting og regjering - Fagtekst: Norske partier - Kildekritikk - Fagtekst: Den demokratiske samtalen Oppgaver: - Bruk begrepene - Diskusjon: Demokratiet - Utforske: Hva mener de politiske partiene? - Lage: Lag din egen ideologi	Vurdering: - Muntlig deltakelse + miniprojekt: politiske partier
	37 - 39	Kompetansemål: - Forklare årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av enkelte forutsetninger kunne ha hindret konfliktene - Reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og fremdeles er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst. - Drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger. - Vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår	Læringsmål: - Jeg kan forklare og redegjøre for kjennetegn ved samfunn, styreformer og hverdagsliv i antikken/middelalderen/opplysningstid. - Jeg kan sammenlikne disse tre periodene. - Jeg kan redegjøre for viktige hendelser som fant sted i disse periodene, og diskutere påvirkningen disse har hatt for utviklingen av samfunnet. - Jeg kan reflektere over hvordan ideer og holdninger fra opplysningstiden har hatt betydning for demokrati, vitenskap og menneskerettigheter i dag. - Jeg bruker relevante kilder og fagbegreper i mitt arbeid.	Tema: Antikken, Middelalderen & Opplysningstiden - Antikken – det første demokratiet - Ideer fra Middelalderen - Ideer fra Opplysningstiden – folkets rettigheter Oppgaver: - Diskusjon/debatt: Konge eller president? - Lage: Gruppeoppgave – Lag en grunnlov Aktuelt: 8.september – Stortingsvalg og Sametingsvalg	Vurdering: Stasjonsundervisning + muntlig deltakelse
	40	HØSTFERIE			

Medie- og teknoskole	41 - 44	Kompetansemål: - Forklare årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av enkelte forutsetninger kunne ha hindret konfliktene - Reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og fremdeles er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst. - Drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger. - Vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår	Læringsmål: - Jeg kan bruke årsak, virkning, tiltak i arbeidet med revolusjonene. - Jeg kan forklare hva menes med ordet revolusjon. - Jeg kan sammenlikne amerikansk og franske revolusjon. - Jeg kan forklare hvordan revolusjonene henger sammen med den demokratiske utviklingen i Norge. - Jeg kan forklare hvordan revolusjonene har påvirket utviklingen av demokrati og menneskerettigheter. - Jeg kan utforme en problemstilling som er relevant for dette emnet, og som hjelper meg vise mine ferdigheter og kunnskaper.	Tema: Den franske og amerikanske revolusjonen - Den amerikanske revolusjonen - Den franske revolusjonen - Christian Fredrik og Nordmennene - Grunnloven fra Eidsvoll Oppgaver: - Lage: Presentasjon om amerikansk/fransk revolusjon	Vurdering: Podkast om BU Muntlig deltakelse og underveisvurdering
	45 - 48		Læringsmål: - Jeg kan forklare hva den industrielle revolusjonen var, og nevne viktige årsaker til hvordan den startet i Storbritannia. - Jeg kan beskrive sentrale oppfinnelser fra den industrielle revolusjon og forklare hvordan de har endret samfunnet, på kort og lang sikt, på makro-, meso- og mikronivå. - Jeg anvender relevante fagbegreper i mitt arbeid med emnet, og anvender relevante og reliable kilder. - Jeg kan reflektere omkring positive og negative konsekvenser ved den industrielle revolusjon. - Jeg kan trekke linjer mellom industriell revolusjon og dagens samfunn, særlig hva angår teknologiske framskritt og samfunnsmessige utfordringer.	Tema: Industriell revolusjon - Intro/presentasjon: Den industrielle revolusjon - Film: Energibruk – før og nå - Fagtekst: Du er et produkt av den I.R. - Fagtekst: Den industrielle revolusjon - Fagtekst: Kan teknologien redde verden? Oppgaver: - Refleksjon: Potensiell løsning? - Tidslinje: Industriell revolusjon - Diskusjon: Hvilken oppfinnelse har vært viktigst, mener du?	Vurdering: Fagsamtale
	49 50	Prøvemuntlig			
	51 52	JULEFERIE			
Kulturskole	1 - 5	Kompetansemål: - Drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker holdningene og handlingene til folk. - Reflektere over hvordan identitet, selvilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til	Læringsmål: - Jeg kan kjenne igjen og forklare hvordan ulike medier har fremstilt en historisk hendelse, og diskutere hvordan dette kan påvirke menneskers holdninger i dag. - Jeg kan gi eksempler på hvordan egen og andres identitet kan formes i møte med ulike grupper og mennesker.	Tema: Å leve sammen - «Uke sex» - Nettvett og kildekritikk (medieuke) - Identitet - Film: Hva er et samfunn?	Vurdering: Innlevering av nettavis

	hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser - Reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold - Vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår - Utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur. - Utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten - Bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er	- Jeg kan komme med forslag til hvordan man kan styrke selvbildet. - Jeg kan sammenlikne ulike kulturer, og reflektere over hvilke utfordringer og muligheter et kulturelt mangfold kan gi et samfunn. - Jeg kan vurdere og forklare forskjellen mellom informasjon hentet fra ulike kilder, og diskutere og argumentere for at kildekritikk er viktig. - Jeg kan beskrive hvordan ny teknologi og oppfinnelser har påvirket hverdagen til mennesker (før og nå), samt drøfte fordeler og ulemper ved slike oppfinnelser. - Jeg undersøker hvordan meninger spres og diskuteres på sosiale medier, og hvordan dette påvirker unge mennesker. - Jeg kan bruke digitale verktøy i skolearbeid.	Tema: <u>Identitet</u> - Diskusjon: <u>Klassefellesskap</u> - Diskusjon: <u>Kjønnsidentitet</u> - Presentasjon: <u>Digital identitet</u> - Fagtekst: <u>Du og fellesskapet</u> - Fagtekst: <u>Roller, forventninger og normer</u> - Fagtekst: <u>Digital identitet og digitalt fellesskap</u> Oppgaver: - Skrive: <u>Dine sosiale arenaer</u> - Skrive: <u>Bruk begrepene</u> - Utforske: <u>Lag en undersøkelse</u>	
	Kompetansemål: - Sammenlikne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag. - Beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for et mer bærekraftig samfunn. - Vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personligøkonomi, levestandard og livskvalitet. - Reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og fremdeles er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst.	Læringsmål: - Jeg er oppdatert på viktige nyheter - Jeg vet hva som menes med bærekraftig utvikling, og kan forklare begrepene <i>sosiale forhold, klima og miljø</i>, og <i>økonomi</i>. - Jeg kan fortelle om flere av FNs bærekraftsmål. - Jeg vet hvilke kilder som relevante i for dette temaet.	Tema: <u>Bærekraftig utvikling</u> - Fagtekst: <u>Mennesket og naturen</u> - Fagtekst: <u>Bærekraftig utvikling – hvem er ansvarlig?</u> - Fagtekst: <u>Hva kan du og jeg gjøre?</u> Oppgaver: - Lage: <u>Lag plakat sammen</u> - Bruk begrepene: <u>Skriv en kort tekst</u> - Kreativ: <u>Lage podkast om B.U</u> - Utforsk: <u>Hvor bærekraftig er forbruket i klassen?</u>	
8	VINTERFERIE			

Bærekraftig skole	13 - 17	Kompetansemål: - Beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer. - Sammenlikne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag. - Elevene skal kunne gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene”	Læringsmål: - Jeg kan redegjøre for hvordan Norge gikk fra å være et bondesamfunn til et velstående land. - Jeg kan forklare og bruke relevante begrepet i dette emnet. - Jeg kan sammenlikne ulike tidsperioder i norsk historie, og peke ut sentrale historiske hendelser som bidro til endring. - Jeg kan diskutere og reflektere omkring potensiell utvikling i det norske samfunnet.	Tema: Norge – fra fattigdom til velstand - Diskusjon: Velferdssamfunnet - Utforske: FN-dagen - Fagtekst: 1800-Tallet: Fra bondesamfunn til industrisamfunn - Fagtekst: 1900-tallet: Velferdssamfunnet - Fagtekst: 2000-tallet: Færre unge og mange gamle Oppgaver: - Lage: Oversikt over demografiske overganger i Norge - Lage: Tidslinje - Undersøk: Historisk hendelse - Refleksjon: Kampen for tilværelsen - Utforsk: Politikk og innvandring - Lage: Reklameplakat for poteten	Vurdering: Fagsamtale m/utgangspunkt i tidslinje
	14	PÅSKEFERIE			
Aktivitetsskolen Mot en bedre verden?	18 – 22	Kompetansemål: - Gjøre rede for fornorskningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå. - Utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd. - Elevene skal kunne gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene” - Drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker holdningene og handlingene til folk. - Reflektere over likheter og ulikheter, levesett og kulturuttrykk og drøfte over muligheter og utfordringer ved mangfold.	Læringsmål: - Jeg kan forklare hva kvinnekamp betyr, samt gi eksempler på sentrale hendelser og personer som har kjempet for kvinners rettigheter i Norge og i verden (ÅVT). - Jeg kan redegjøre for hvordan kvinners rettigheter og rolle i samfunnet har utviklet seg fra 1800-tallet til i dag. - Jeg kan diskutere hvorfor «demokrati for alle» også handler om likestilling mellom kjønn, og reflektere over betydningen dette har i praksis. - Jeg bruker relevante kilder og fagbegreper i mitt arbeid med dette emnet. - Jeg kan utforske kvinneverollen framstilling i medier og samfunnet, og vurdere hvordan dette påvirker holdninger. - Jeg kan skrive en drøftende artikkel hvor jeg tar opp kvinneverollens utvikling og endring, og ser på utfordringer som finnes i dag, og hvordan disse eventuelt kan løses/bedres.	Tema: Kvinnekamp og «Demokrati for alle?» (Tverrfaglig samarbeid, KRLE og «Kjønnsroller i religion») - Film: Kvinner og stemmerett - Repetisjon fagtekst: Den demokratiske samtalen - Fagtekst: Hvordan står det til med demokratiet? Oppgaver: - Utforsk: Kvinner i politikken - Diskusjon: Stemmeretten - Utforsk: Hvem sitter på Stortinget? - Lage: Kampanje – bruk stemmeretten	Vurdering: Reflekterende tekst: Kvinnerollen
	23	Prøvemuntlig			
	24				